

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра державно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор, професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВО І ДЕРЖАВА В УМОВАХ СУЧASNIX СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь

08- Право

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальності

081- Право

(шифр і назва спеціальності)

Назва освітньо-наукової програми: **Право**

Факультет права, економіки та кібербезпеки

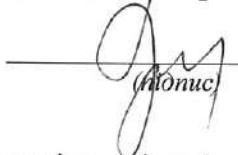
(назва інституту, факультету)

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти **доктор філософії**

ODESA
2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни забезпечення оволодіння загальнонауковими компетенціями та універсальними навичками дослідника
ПРАВО І ДЕРЖАВА В УМОВАХ СУЧASNIX СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ для здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальностями: **081 - Право «20» серпня 2021 року.** – 15 с.

Розробник: доктор юридичних наук, професор

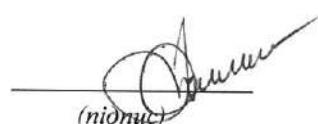

(підпись)

Анатолій КРИЖАНОВСЬКИЙ
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **державно-правових дисциплін** Протокол № 1 від **«20» серпня 2021 року**

Завідувач кафедри

державно-правових дисциплін
д.ю.н., професор

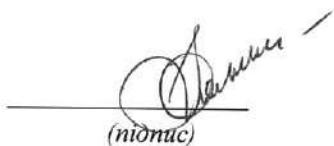

(підпись)

Денис МАНЬКО
(прізвище та ініціали)

«20» серпня 2021 р.

Гарант освітньої програми

д.ю.н., професор

(підпись)

Денис МАНЬКО
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2021 р.

Схвалено Вченого радою Міжнародного гуманітарного університету

Протокол № 1 від **«31» серпня 2021 року**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-науковий рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 08 Право	Обов'язкова	
Модулів – 2	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2	2-й 3-й 2-й 3-й		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Семестр		
Загальна кількість годин – 150	4-й 5-й 6-й 4-й 5-й 6-й		
	Лекції		
Тижневих годин - для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2,5; - для заочної форми навчання: аудиторних – 0,5 самостійної роботи – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії	14 год. 12 год. 12 год. 6 год. 4 год. 4 год.	
		Практичні, семінарські	
		14 год. 10 год. 10 год. 6 год. 4 год. 4 год.	
	Лабораторні		
		- -	
	Самостійна робота		
		78 год. 122 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю		
	залік - екзамен залік - екзамен		

Мета. Навчальна дисципліна «Право і держава в умовах сучасних суспільних викликів» має забезпечити оволодіння особами, які навчаються на освітньо-науковій програмі доктора філософії за спеціальностями: 081 - Право, методологічним інструментарієм та поняттєво-категорійним апаратом сучасної юриспруденції.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Право і держава в умовах сучасних суспільних викликів» є отримання здобувачами теоретичних знань щодо суті права та держави, характеристики впливу на них сучасних суспільних викликів, а також практичні навички щодо реалізації норм права, в тому числі їх застосування.

Мова навчання українська.

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова навчальна дисципліна.

2. Вимоги до результатів навчання та компетенції, які планується сформувати

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницької діяльності.

ФК-2. Здатність до застосування концептуальних та методологічних знань в науково-дослідній роботі та предметній сфері наукових досліджень.

ФК-3. Здатність до вирішення наукових проблем та завдань у сфері дослідження.

ФК-7. Здатність формувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу з предметної сфери наукового дослідження.

ФК-8. Здатність до критичного аналізу досліджень різних науковців з предметної сфери наукового пошуку.

Результати навчання:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.

ПРН-2. Розуміти науково-практичний зміст та тенденції розвитку сучасних держави і права.

ПРН-3. Знати принципи та прийоми системного аналізу результатів досліджень.

ПРН-9. Використовувати понятійно-категоріальний апарат, теоретико-методологічні засади та методичні прийоми для обґрунтування проблем та подальшого розвитку наукових досліджень з предметної сфери фундаментального та/або прикладного спрямування.

ПРН-13. Здійснювати комплексний аналіз для оцінки сучасного стану предметної сфери наукового дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування.

ПРН-17. Узагальнювати результати власних досліджень, надавати та обґрунтовувати власні пропозиції з предметної сфери дослідження.

ПРН-18. Демонструвати та обговорювати отримані результати власних наукових досліджень під час виступів на конференціях, захисту власного оригінального дослідження.

ПРН-23. Знати предметну сферу сучасного право- і державознавства та суміжні сфери.

ПРН-24. Знати фактори, що зумовлюють особливості буття права та держави в умовах сучасних суспільних викликів.

Очікувані результати навчання (компетентності освітньої складової)

В результаті вивчення дисципліни аспіранти мають:

знати:

особливості предметної сфери буття права і держави у сучасному світі;

особливості сучасних концепцій про право і державу та підходи до їх формування;

фактори, що зумовлюють особливості буття права та держави в умовах сучасних суспільних викликів;

уміти:

формувати ідеї та цілісні концепції щодо особливостей буття права і держави на сучасному етапі розвитку суспільства;

узагальнювати правову практику для концептуалізації предметної сфери право- і державознавства

аналізувати:

теоретичні, нормативні, емпіричні та експериментальні дані;

структуру, логіку і систему вимог до власної дисертаційної роботи;

оцінювати:

результати попередніх наукових досліджень у сфері власного дослідження;

актуальність та практичну значущість результатів власного дослідження; аргументи на користь власної наукової позиції та проти неї.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Право в умовах сучасних суспільних викликів

Тема 1. Сучасні концепції праворозуміння

Неопозитивізм. Аналітична юриспруденція. Сучасний юснатуралізм.

Критичні правові дослідження. Інтегральне праворозуміння.

Тема 2. Проблема формування загальної теорії права

Теорія права: національний, інтеграційний та міжнародний вимір. Правові дефініції у міжнародному та національному праві.

Системоутворюючі категорії міжнародного і національного права. Специфіка категорій міжнародного і національного права.

Тема 3. Поліцентризм та полідже́рельність сучасного права

Суб'єкти правотворення. Демонополізація правотворчості державної влади. Судова правотворчість Звичаєве право на сучасному етапі розвитку людства.

Трансформація джерел міжнародного і національного права.

Тема 4. Диференціація та фрагментація права у сучасних умовах

Галузева диференціація національного і міжнародного права. Підгалузі права та перспективи їх перетворення на галузі права. Фрагментація національного і міжнародного права. Міждержавні правові системи.

Тема 5. Сила права та ефективність правового регулювання

Сила права та право сили: онтологічна протилежність. Ефективність правового регулювання: проблема критеріїв. Шляхи оптимізації правового регулювання.

Тема 6. Юридична діяльність в сучасних умовах

Правова діяльність, юридична діяльність, юридична практика: співвідношення та критерії розмежування. Нові види юридичної діяльності. Правнича професія. Параюридична діяльність.

Тема 7. Право та сучасні інформаційні технології.

Електронний суд. Концепція електронного суду України. Інформаційні технології у судівництві. Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис. Правовий тезаурус. Використання ІПС в практичній діяльності юриста.

Змістовий модуль 2. Держава в умовах сучасних суспільних викликів

Тема 8. Сучасна держава: множинність підходів до визначення

Типологія сучасної держави: формальний та ціннісно-нормативний підходи. Теорія ліберального імперіалізму та постсучасної держави Роберта Купера.

Ціннісно-нормативне розуміння сучасної держави. Ознаки сучасної держави.

Параметри сучасної держави. Демократична, правова, соціальна, екологічна та естетична держава.

Тема 9. Держава в умовах глобалізаційних викликів

Глобалізація та її державно-правові аспекти.

Виклики суверенітету сучасної держави з боку наднаціональних органів та міжнародних організацій. Держава та ТНК. Держава та міжнародні організації.

Тема 10. Держава та наднаціональне урядування

Інтеграційні процеси та держава.

Наднаціональна демократія. Рада Європи.

Наднаціональні утворення. Європейський Союз. Північноамериканська угода про вільну торгівлю. Плани щодо створення Північноамериканського союзу.

Тема 11. Держава та громадянське суспільство

Співвідношення державної влади та влади народу. Публічне адміністрування та державне управління: співвідношення понять. Владоутворюючі ресурси громадянського суспільства. Концепції розвитку громадянського суспільства в сучасних державах.

Інституції громадянського суспільства та їх вплив на реалізацію державної влади. Контрольні функції громадянського суспільства.

Тема 12. Держава та права людини

Принципи реалізації прав людини і громадянина в системі правової політики. Державні інститути і забезпечення прав людини і громадянина. Основні міжнародно-правові інструменти забезпечення прав людини і громадянина.

Конституційна основа правового статусу людини і громадянина. Права, обов'язки та відповідальність людини і громадянина як елементи її правового статусу.

Тема 13. Держава та економіка

Економічні революції в історії людства. Ринкові механізми регулювання економіки та державне регулювання. Ідея держави – «нічного сторожа» на сучасному етапі розвитку людства. Економічна політика сучасної держави: моделі та інструменти.

Тема 14. Держава та екологічні виклики

Екологічна політика сучасної держави. Стратегії екологічної політики сучасної держави. Міжнародні та національні правові інструменти охорони довкілля. Організаційний та правовий механізми реалізації екологічної політики держави.

Тема 15. Держава в умовах транзиту

Транзит як категорія державознавства. Держава перехідного періоду (транзитивна держава).

Історичні моделі становлення демократичного ладу. Сучасний демократичний транзит: світові моделі. Етапи транзиту від тоталітаризму до демократії.

Тема 16. Держава в умовах інформаційної революції

Інформаційні революції. Інформаційне суспільство. Національні та міжнародні правові основи інформаційного суспільства. Інформація як базовий капітал. Інтернет як політичний інститут. Інформаційні війни. Електронне урядування. Мережева держава. Доступ до публічної інформації у сучасній державі.

Тема 17. Держава та тероризм

Тероризм як соціальне явище. Проблема юридичного визначення тероризму. Види сучасного тероризму: джихадистський; етно-націоналістичний та сепаратистський; «лівий» та анархістський; «правий»; тероризм одинаків. Кібертероризм. Протидія міжнародному тероризму. Стратегії протидії тероризму.

Тема 18. Держава та національна безпека

Поняття національної безпеки. Загрози національній безпеці. Сектор оборони та безпеки сучасної держави. Стратегії та планування у сферах національної безпеки і оборони. Воєнна, зовнішньополітична, державна, економічна, інформаційна, екологічна безпека, кібербезпека. Демократичний цивільний контроль у сферах національної безпеки та оборони.

Військово-політичні союзи. НАТО. Розширення і трансформація НАТО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	дenna форма						Заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		лек	п	л	інд	с.р.		лек	п	л	інд	с.р.		
4 семестр														
Змістовий модуль 1. Право в умовах сучасних суспільних викликів														
Тема 1. Сучасні концепції праворозуміння	8	2	2			4	6					6		
Тема 2. Проблема формування загальної теорії права	8	2	2			4	6					6		
Тема 3. Поліцентризм та поліджерельність сучасного права	8	2	2			4	11	2	2			7		
Тема 4. Диференціація та фрагментація права у сучасних умовах	8	2	2			4	11	2	2			7		
Тема 5. Сила права та ефективність правового регулювання	8	2	2			4	11	2	2			7		
Тема 6. Юридична діяльність в сучасних умовах	9	2	2			5	7					7		
Тема 7. Право та сучасні інформаційні технології	9	2	2			5	7					7		
Разом за 4 семестр	58	14	14			30	59	6	6			47		
5 семестр														
Змістовий модуль 2. Держава в умовах сучасних суспільних викликів														
Тема 8. Сучасна держава: множинність підходів до визначення	12	4	2			6	11	2	2			7		
Тема 9. Держава в умовах глобалізаційних викликів	8	2	2			4	11	2	2			7		
Тема 10. Держава та наднаціональне урядування	8	2	2			4	7					7		
Тема 11. Держава та громадянське суспільство	8	2	2			4	7					7		
Тема 12. Держава та права людини	8	2	2			4	6					6		
Разом за 5 семестр	44	12	10			22	42	4	4			34		
6 семестр														
Тема 13. Держава та економіка	8	2	2			4	11	2	2			7		
Тема 14. Держава та екологічні виклики	8	2	2			4	7					7		
Тема 15. Держава в умовах транзиту	8	2	2			4	7					7		
Тема 16. Держава в умовах інформаційної революції	8	2	2			4	7					7		
Тема 17. Держава та тероризм	8	2	-			6	6					6		
Тема 18. Держава та національна безпека	8	2	2			4	11	2	2			7		
Разом за 6 семестр	48	12	10			26	49	4	4			41		
Всього	150	38	34			78	150	14	14			122		

5. Теми семінарських занять

№ № з/п	Назва теми семінару	Кількість годин д / з
4 семестр		
Змістовий модуль 1. Право в умовах сучасних суспільних викликів		
1	Тема 1. Сучасні концепції праворозуміння Неопозитивізм. Аналітична юриспруденція. Сучасний юснатуралізм. Критичні правові дослідження. Інтегральне праворозуміння.	2 / 0
2	Тема 2. Проблема формування загальної теорії права Теорія права: національний, інтеграційний та міжнародний вимір. Правові дефініції у міжнародному та національному праві. Системоутворюючі категорії міжнародного і національного права. Специфіка категорій міжнародного і національного права.	2 / 0
3	Тема 3. Поліцентризм та полідже́рельність сучасного права Суб'єкти правотворення. Демонополізація правотворчості державної влади. Трансформація джерел міжнародного і національного права.	2 / 2
4	Тема 4. Диференціація та фрагментація права у сучасних умовах Галузева диференціація національного і міжнародного права. Підгалузі права та перспективи їх перетворення на галузі права. Фрагментація національного і міжнародного права. Міждержавні правові системи.	2 / 2
5	Тема 5. Сила права та ефективність правового регулювання Сила права та право сили: онтологічна протилежність. Ефективність правового регулювання: проблема критеріїв. Шляхи оптимізації правового регулювання.	2 / 2
6	Тема 6. Юридична діяльність в сучасних умовах Правова діяльність, юридична діяльність, юридична практика: співвідношення та критерії розмежування. Правнича професія. Параюридична діяльність.	2 / 2
7	Тема 7. Право та сучасні інформаційні технології. Електронний суд. Інформаційні технології у судівництві. Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис. Правовий тезаурус. Використання ПІС в практичній діяльності юриста.	2 / -
5 семестр		
Змістовий модуль 2. Держава в умовах сучасних суспільних викликів		
8	Тема 8. Сучасна держава: множинність підходів до визначення Типологія сучасної держави: формальний та ціннісно-нормативний підходи. Ціннісно-нормативне розуміння сучасної держави. Параметри сучасної держави. Демократична, правова, соціальна, екологічна та естетична держава.	2 / 2
9	Тема 9. Держава в умовах глобалізаційних викликів Глобалізація та її державно-правові аспекти. Виклики суверенітету сучасної держави з боку наднаціональних органів та міжнародних організацій. Держава та ТНК. Держава та міжнародні організації.	2 / 2
10	Тема 10. Держава та наднаціональне урядування Інтеграційні процеси та держава. Наднаціональна демократія. Наднаціональні утворення.	2 / 0

11	Тема 11. Держава та громадянське суспільство Владоутворюючі ресурси громадянського суспільства. Концепції розвитку громадянського суспільства в сучасних державах. Інституції громадянського суспільства та їх вплив на реалізацію державної влади. Контрольні функції громадянського суспільства.	2 / 0
12	Тема 12. Держава та права людини Принципи реалізації прав людини і громадянина в системі правової політики. Державні інститути і забезпечення прав людини і громадянина. Основні міжнародно-правові інструменти забезпечення прав людини і громадянина. Конституційна основа правового статусу людини і громадянина.	2 / 0
6 семестр		
13	Тема 13. Держава та економіка Економічні революції в історії людства. Ринкові механізми регулювання економіки та державне регулювання. Ідея держави – «нічного сторожа» на сучасному етапі розвитку людства. Економічна політика сучасної держави: моделі та інструменти.	2 / 2
14	Тема 14. Держава та екологічні виклики Екологічна політика сучасної держави. Стратегії екологічної політики сучасної держави. Міжнародні та національні правові інструменти охорони довкілля. Організаційний та правовий механізми реалізації екологічної політики держави.	2 / -
15	Тема 15. Держава в умовах транзиту Транзит як категорія державознавства. Держава перехідного періоду (транзитивна держава). Історичні моделі становлення демократичного ладу. Сучасний демократичний транзит: світові моделі. Етапи транзиту від тоталітаризму до демократії.	2 / -
16	Тема 16. Держава в умовах інформаційної революції Інформаційні революції. Інформаційне суспільство. Національні та міжнародні правові основи інформаційного суспільства. Інформація як базовий капітал. Інтернет як політичний інститут. Інформаційні війни. Електронне урядування. Мережева держава. Доступ до публічної інформації у сучасній державі.	2 / 0
17	Тема 18. Держава та національна безпека Поняття національної безпеки. Загрози національній безпеці. Сектор оборони та безпеки сучасної держави. Стратегії та планування у сферах національної безпеки і оборони. Воєнна, зовнішньополітична, державна, економічна, інформаційна, екологічна безпека, кібербезпека. Демократичний цивільний контроль у сферах національної безпеки та оборони. Військово-політичні союзи. НАТО. Розширення і трансформація НАТО.	2 / 2
	Всього	34 / 14

6. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни складається з опрацювання навчального матеріалу:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни;
- підготовка до семінарських занять;
- підготовка до підсумкового контролю.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни є формою самостійної обов'язкової роботи здобувача і виконується у вигляді реферативної роботи.

Реферат повинен мати титульний лист, вступ, основні розділи (2–4), висновки, список використаних джерел. Цитати, фактичні і статистичні матеріали, наведені в тексті, обов'язково мають супроводжуватися посиланнями на використані джерела.

При написанні реферату слід дотримуватися наступних вимог:

1. Обов'язковою умовою написання реферату є план, що складається не менше, ніж з 3-х пунктів, а також вступ та висновки, які повинні виражати власне ставлення студента до обраної теми.

2. Робота має мати обсяг не менш 10-ти друкованих сторінок тексту

3. Друкування тексту - за допомогою комп'ютера здійснюється через 1,5 міжрядкових інтервали, 14 кегль, шрифт Times New Roman. Поля: зліва - 30 мм; праворуч - 10-15 мм; вгорі і знизу - 20 мм.

Тема реферату має бути узгодження з викладачем та відповісти напрямку наукового дослідження здобувача.

Питання до іспиту

1. Види сучасного тероризму: джихадистський; етно-націоналістичний та сепаратистський; «лівий» та анархістський; «правий»; тероризм одинаків. Кібертероризм.
2. Виклики суверенітету сучасної держави з боку наднаціональних органів та міжнародних організацій.
3. Використання ПС в практичній діяльності юриста.
4. Військово-політичні союзи. НАТО. Розширення і трансформація НАТО.
5. Владоутворюючі ресурси громадянського суспільства.
6. Воєнна, зовнішньополітична, державна, економічна, інформаційна, екологічна безпека, кібербезпека.
7. Галузева диференціація національного і міжнародного права.
8. Глобалізація та її державно-правові аспекти.
9. Демократична, правова, соціальна, екологічна та естетична держава.
10. Демократичний цивільний контроль у сферах національної безпеки та оборони.
11. Демонополізація правотворчості державної влади. Судова правотворчість.
12. Держава в умовах глобалізаційних викликів
13. Держава в умовах інформаційної революції. Інформаційне суспільство.
14. Держава перехідного періоду (транзитивна держава).
15. Держава та громадянське суспільство
16. Держава та екологічні виклики
17. Держава та економіка. Економічні революції в історії людства.
18. Держава та міжнародні організації.
19. Держава та наднаціональне урядування
20. Держава та національна безпека
21. Держава та тероризм
22. Держава та ТНК.
23. Державні інститути і забезпечення прав людини і громадянина.
24. Диференціація та фрагментація права у сучасних умовах
25. Доступ до публічної інформації у сучасній державі.
26. Екологічна політика сучасної держави.
27. Економічна політика сучасної держави: моделі та інструменти.
28. Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис.
29. Електронний суд. Концепція електронного суду України.
30. Етапи транзиту від тоталітаризму до демократії.
31. Ефективність правового регулювання: проблема критеріїв.
32. Загрози національній безпеці.
33. Звичаєве право на сучасному етапі розвитку людства.
34. Ідея держави – «нічного сторожа» на сучасному етапі розвитку людства.
35. Інституції громадянського суспільства та їх вплив на реалізацію державної влади.
36. Інтеграційні процеси та держава.
37. Інтернет як політичний інститут. Інформаційні війни. Електронне урядування.

38. Інформаційні технології у судівництві.
39. Історичні моделі становлення демократичного ладу.
40. Конституційна основа правового статусу людини і громадянина.
41. Контрольні функції громадянського суспільства.
42. Концепції розвитку громадянського суспільства в сучасних державах.
43. Критичні правові дослідження. Інтегральне праворозуміння.
44. Мережева держава.
45. Міждержавні правові системи.
46. Міжнародні та національні правові інструменти охорони довкілля.
47. Наднаціональна демократія. Рада Європи.
48. Наднаціональні утворення. Європейський Союз.
49. Національні та міжнародні правові основи інформаційного суспільства. Інформація як базовий капітал.
50. Неопозитивізм. Аналітична юриспруденція. Сучасний юснатуралізм.
51. Нові види юридичної діяльності. Правнича професія. Параюридична діяльність.
52. Ознаки сучасної держави.
53. Організаційний та правовий механізми реалізації екологічної політики держави.
54. Основні міжнародно-правові інструменти забезпечення прав людини і громадянина.
55. Параметри сучасної держави.
56. Північноамериканська угода про вільну торгівлю.
57. Підгалузі права та перспективи їх перетворення на галузі права.
58. Плани щодо створення Північноамериканського союзу.
59. Поліцентризм та поліджерельність сучасного права
60. Поняття національної безпеки.
61. Права, обов'язки та відповідальність людини і громадянина як елементи її правового статусу.
62. Право та сучасні інформаційні технології.
63. Правова діяльність, юридична діяльність, юридична практика: співвідношення та критерії розмежування.
64. Правовий тезаурус.
65. Правові дефініції у міжнародному та національному праві.
66. Принципи реалізації прав людини і громадянина в системі правової політики.
67. Проблема формування загальної теорії права
68. Протидія міжнародному тероризму. Стратегії протидії тероризму.
69. Публічне адміністрування та державне управління: співвідношення понять.
70. Ринкові механізми регулювання економіки та державне регулювання.
71. Сектор оборони та безпеки сучасної держави.
72. Сила права та право сили: онтологічна протилежність.
73. Системоутворюючі категорії міжнародного і національного права.
74. Специфіка категорій міжнародного і національного права.
75. Співвідношення державної влади та влади народу.
76. Стратегії екологічної політики сучасної держави.
77. Стратегії та планування у сферах національної безпеки і оборони.
78. Суб'єкти правотворення.
79. Сучасний демократичний транзит: світові моделі.
80. Сучасні концепції праворозуміння
81. Теорія ліберального імперіалізму та постсучасної держави Роберта Купера.
82. Теорія права: національний, інтеграційний та міжнародний вимір.
83. Тероризм як соціальне явище. Проблема юридичного визначення тероризму.
84. Типологія сучасної держави: формальний та ціннісно-нормативний підходи.
85. Транзит як категорія державознавства.
86. Трансформація джерел міжнародного і національного права.
87. Фрагментація національного і міжнародного права.
88. Ціннісно-нормативне розуміння сучасної держави.
89. Шляхи оптимізації правового регулювання.
90. Юридична діяльність в сучасних умовах

8. Методи контролю Форми вимірювання результатів навчання

Результат навчання	Вимірювання кожного результата навчання
<p>Знання: предметної сфери сучасного право- і державознавства та суміжних сфер; особливостей сучасних концепцій про право і державу та підходів до їх формування</p> <p>Розуміння факторів, що зумовлюють особливості буття права та держави в умовах сучасних суспільних викликів</p>	Виступи на семінарських заняттях, відповідь на заліку та іспиті
<p>Уміння формувати ідеї та цілісні концепції щодо особливостей буття права і узагальнювати правову практику для концептуалізації предметної сфери право- і державознавства</p>	Виступи на семінарських заняттях, відповідь на заліку та іспиті
<p>Аналіз: Теоретичних, нормативних, емпіричних та експериментальних даних; структури, логіки і системи вимог до власної дисертаційної роботи;</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку,
<p>Оцінка: результатів попередніх наукових досліджень у сфері власного дослідження; актуальності та практичну значущість результатів власного дослідження; аргументації на користь власної наукової позиції та проти неї.</p>	Виступи на семінарських заняттях, відповідь на заліку та іспиті

9. Критерії оцінки знань здобувачів наукового ступеню доктора філософії

Оцінювання успішності навчання здобувачів наукового ступеню доктора філософії здійснюється за 100-баловою шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («зараховано», «не зараховано»), («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЕКТС – A, B, C, D, E, FX, F).

Рівень знань оцінюється:

- «зараховано», «відмінно» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрутовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «добре» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «добре» С - від 74 до 81 балів – Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрутовані, невичерпні відповіді,

допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «задовільно» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «зараховано», «задовільно» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «не зараховано», «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «не зараховано», «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECT8	Національна шкала	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	високий	відмінно	
82-89	B	дуже добре	достатній	добре	зараховано
74-81	C	добре			
64-73	D	задовільно			
60-63	E	достатньо	середній	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторної			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	низький	незадовільно	не зараховано
				незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна

1. Загальна теорія держави і права: [Підручник для Здобувачів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрНУКраїни М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2011. 584 с.
2. Крестовська Н. М., Матвеєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести. К. : Юрінком Інтер, 2015. 584 с.
3. Луць Л. А.. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитномодульною системою). К.: Атіка, 2007. 412 с.
4. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. Навч. посібник. Вид. 9-е, зі змінами. Львів: Край, 2007. 192 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання : Підручник / О. Ф. Скакун. К.: Алерта, 2017. 528 с

Допоміжна:

6. Дудченко В.В. Концепт позитивізму в юриспруденції: генезис та обґрунтування. Актуальні проблеми держави і права. 2005. Вип. 25. С. 6-14.
7. Козюбра М. І. Праворозуміння: поняття, типи та рівні. Право України. 2010. № 4. С. 10-21.
8. Кравчук І.В., Парапан М.В. Гармонізація національних правових систем з правом ЄС. К.: Слово, 2004. 320 с.
9. Лемак В. Зміна парадигми праворозуміння: досвід держав Центральної Європи. Право України. 2010. № 4. С. 114-119.
10. Луць Л. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти): монографія. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. 304 с.

Нормативні акти:

11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15/paran720#n720>
12. Конституція України : Закон від 28 червня 1996 р. № 254л/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4838>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
14. Про інформацію : Закон України. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
15. Про Регламент Верховної Ради України : Закон від 10.02.2010 р. № 1861-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
16. Про судоустрій та статус суддів : Закон від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
17. Цивільний кодекс України : Закон від 16.01.2003 р. № 435-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
18. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон від 18.03.2004 р. № 1618-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Інформаційні ресурси:

19. Каталог електронних бібліотек України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html>
20. Каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>
21. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
22. Офіційне інтернет-представництво Президента України . URL: <http://www.president.gov.ua/>
23. Офіційний портал ВРУ . URL: <http://iportal.rada.gov.ua/>
24. Офіційний портал Міністерства юстиції України . URL: <http://www.minjust.gov.ua/>
25. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>